

Opatrenia pre ekologické poľnohospodárstvo v národných Programoch rozvoja vidieka v súvislosti s podporou ekonomického rastu a tvorby pracovných miest

Primerane porovnateľná úroveň podpôr pre ekologické poľnohospodárstvo

Nové nariadenie Rady a strategické smernice pre rozvoj vidieka poskytujú členským štátom veľkú škálu možností pre podporu európskych vidieckych oblastí a poľnohospodárstva.

Viacere európske a národné programy (napr. programy rozvoja vidieka) už rozpoznali hodnotu ekologického poľnohospodárstva – ešte stále najmä pre jeho environmentálnu hodnotu. Implementácia agro-environmentálnych programov s dôrazom na ekologické poľnohospodárstvo, kombinovaná so značne vyššou prémieou na hektár ekologickej plochy, je zvyčajne prvým krokom k rozvoju ekologickej výroby.

Politické opatrenia by sa mali usilovať o rozvoj ekologického sektora ako celku, čo zahŕňa spracovanie, marketing atď. Niektoré členské štáty už do svojich programov takýto druh opatrení zahrnuli a tieto by mali pokračovať v období 2007-13.

Nedávna štúdia o práci v ekologickom poľnohospodárstve, ktorú v roku 2006 publikovala Asociácia pôdy (Soil Association), ukázala, že prospech z rozvoja ekologického sektora ďaleko presahuje hranice farmy:

- ekologické poľnohospodárstvo vytvára viac pracovných miest než konvenčné poľnohospodárstvo (50% viac na farmu, 30% viac na hektár)
- kvalita pracovných miest je lepšia
- ekologické poľnohospodárstvo taktiež vytvára pracovné miesta vo vidieckych oblastiach
- ekologické poľnohospodárstvo láka mladých (mladších) ľudí – ekologickí farmári sú podstatne mladší než priemerný farmár vo Veľkej Británii
- ekologické poľnohospodárstvo je atraktívne pre nových zamestnancov začínajúcich v poľnohospodárstve

- ekologickí farmári majú väčšiu diverzifikáciu výroby, ale taktiež sú aktívnejší v marketingu, maloobchode, predaji z dvora a vytvárajú dôveryhodné vzťahy so zákazníkmi.

Európska Komisia a členské štáty musia zabezpečiť, aby ekologické poľnohospodárstvo v každej krajine dostalo vhodnú a primeranú úroveň podpory v rámci troch osí programov rozvoja vidieka.

Dobrá národná podpora ekologického poľnohospodárstva má vysoko strategický význam kvôli (v porovnaní s ostatnými možnými prístupmi):

- jeho unikátne širokej škále výhod vo vzťahu k všetkým trom osiam,
- dôveryhodnému európskemu kontrolnému systému ekologického poľnohospodárstva,
- politickému záväzku Spoločenstva voči ekologickému poľnohospodárstvu a
- vysokej úrovni verejnej podpory ekologického poľnohospodárstva.

Niektoré krajiny neberú do úvahy Strategickú smernicu Spoločenstva pre rozvoj vidieka a akciu 6 Európskeho akčného plánu pre ekologické potraviny a poľnohospodárstvo. Smernice EÚ, ako aj Akčný plán, vyžadujú pozornosť a prioritu pre ekologické poľnohospodárstvo. Komisia EÚ "dôrazne odporúča členským štátom, aby v rámci svojich programov rozvoja vidieka plne využívali dostupné nástroje na podporu ekologického poľnohospodárstva" a identifikuje plány rozvoja vidieka ako nástroj na implementáciu Akčného plánu. Ak toto nenájde jasné uplatnenie v národných strategických plánoch, Akčný plán z roku 2004 zostane prázdnu škatuľou.

Programy rozvoja vidieka by mali zlepšiť dopad existujúcich poľnohospodárskych postupov, ale je veľmi dôležité, aby sa toto hodnotné financovanie taktiež strategicky používalo pre podporu rozvoja európskeho poľnohospodárstva v oveľa väčších udržateľných oblastiach. Toto si vyžaduje, aby porovnateľná úroveň financovania rôznych opatrení v jednotlivých krajinách bola vždy vo vzťahu k schopnosti rôznych opatrení dosiahnuť ciele troch osí a aby celý program dával farmárom jasný signál o želanom smere vývoja pre riadenie ich rozhodnutí. Preto by malo ekologické poľnohospodárstvo v každej krajine

vždy dostať najvyššiu úroveň podpory. Táto by mala byť výraznejšie vyššia než aká sa poskytuje ostatným prístupom a pokiaľ možno nie veľmi odlišná od úrovne poskytovanej pre ekologické poľnohospodárstvo v susedných krajinách.

Výhody ekologického poľnohospodárstva vo vzťahu k trom osiam

Ekologické poľnohospodárstvo je systém výroby založený na prirodzených biologických a ekologických procesoch. Na rozdiel od iných poľnohospodárskych prístupov poskytuje podstatne a súčasne veľmi širokú škálu sociálnych výhod, čo by sa malo odraziť vo všetkých troch osiach.

Os 1: Ekologické poľnohospodárstvo zlepšuje konkurencieschopnosť európskeho poľnohospodárstva

Európski farmári napokon nemôžu súťažiť vo výrobe komodít s farmármi z iných krajín s veľkými poľnohospodárskymi plochami a nízkymi výrobnými nákladmi, ale európske poľnohospodárstvo má v ekologickom poľnohospodárstve životaschopnú budúcnosť. Toto umožňuje farmárom vyrábať a predávať produkty vysokej kvality, ktoré spĺňajú široké požiadavky spotrebiteľov a nositeľov politických rozhodnutí. Ekologickí farmári sú oveľa schopnejší presadiť sa v priamom alebo lokálnom marketingu, ďalšom dôležitom spôsobe zlepšenia životaschopnosti európskeho poľnohospodárstva. Nakoniec, stárnuca európska farmárska populácia je veľkou výzvou, ale ekologické poľnohospodárstvo priťahuje do poľnohospodárstva mladších, vzdelanejších a podnikavejších ľudí.

(Všetky údaje boli predstavené v novej správe “Ekologické práce”, zverejnenej Asociáciou pôdy).

Os 2: Ekologické poľnohospodárstvo má väčšie environmentálne výhody

Výskum ukazuje, že ekologické poľnohospodárstvo podporuje vyššiu úroveň biodiverzity poľnohospodárskej pôdy, znižuje znečistenie agrochemikáliami, ochraňuje a zlepšuje zdravie pôdy a asi o polovicu znižuje množstvo fosilnej palivovej energie používanej pri výrobe potravín.

Os 3: Ekologické poľnohospodárstvo pomáha zlepšiť vidiecku ekonomiku a kvalitu života na vidieku

Výskum v rámci Európy ukazuje, že ekologické poľnohospodárstvo prispieva k viac než 30% vyššej zamestnanosti než konvenčné poľnohospodárstvo. Väčšia angažovanosť v miestnom marketingu pomáha udržať peniaze v miestnej ekonomike a poskytuje sociálne výhody. Ekologické poľnohospodárstvo taktiež pomáha turizmu.

Žiaden iný prístup sa nepribližuje ekologickému poľnohospodárstvu v dosahovaní tejto širokej škály cieľov politiky rozvoja vidieka. Ekologické poľnohospodárstvo má taktiež značnú výhodu vo svojom euópsky pôsobiacom certifikačnom systéme, ktorý zaručuje, že vládne investície do ekologického poľnohospodárstva skutočne poskytujú tieto výhody a má vysokú úroveň verejnej podpory a záujmu.

V súlade s Európskym akčným plánom pre ekologické potraviny a poľnohospodárstvo, by mali Komisia a členské štáty aktívne zabezpečiť, aby rôzne nástroje na podporu ekologického poľnohospodárstva v nariadení rozvoja vidieka – využívajúce opatrenia pod každou osou - boli používané.

Translated by "Rump & Demenga Ltd", 2006.

This seminar was co-financed by the European Community, Directorate-General for Agriculture and Rural Development. The sole responsibility for the communication/publication lies with the author. The Commission is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.